

4. Казьмірчук Н.С. Особливості підготовки вчителів початкових класів до реалізації принципу наступності дошкільної та початкової ланок освіти // Наукові записки: зб. матеріалів науково-практичної конференції викладачів та студентів факультету дошкільної, початкової освіти та мистецтв. Серія «Мистецтво» / За ред. Л.В.Старовойт. – Вінниця, 2018. – С. 89-93.
5. Моляко В. О., Музика О. Л. Здібності, творчість, обдарованість : теорія, методика, результати досліджень / В. О. Моляко, О. Л. Музика. – Житомир, 2007. – 319 с.
6. Олійник О. М. Театрально-ігрова діяльність в умовах дошкільного навчального закладу : навч.-метод. посіб. / О. М. Олійник – Кам'янець-Подільський : Волощук В. О., 2017. – 163 с.
7. Равлюк Т. Діагностика та раннє виявлення творчих здібностей учнів / Равлюк Т. // Вісник Львів. ун-ту. Серія педагогічна. – 2005. – Вип. 20. – С.112-118.
8. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості вчителя : навч. посіб. для студ. пед. вузів / С. О. Сисоєва. – К., – 1994. – 112 с.
9. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В.О. Сухомлинський, 1982. – 288 с.
10. Театр у школі: робота над виставою, репертуар / уклад. О.М. Ворожейкіна. – Х. : Вид. група «Основа», 2012. – 207 с.
11. Технології формування творчої особистості // Освітні технології : Навчально-методичний посібник / За ред. О.М. Пехоти. – К., 2003. – С. 109-128.
12. Шапар В. Б. Психологічний тлумачний словник / В. Б. Шапар. – Харків : Прапор, 2004. – 640 с.

УДК 792.09:37.011.3-052

І. Барановська,

кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Н. Мозгальова,

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри музикознавства,
інструментальної підготовки та хореографії
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Н. Казьмірчук,

кандидат педагогічних наук, доцент
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

I. Baranovska,

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskiy
State Pedagogical University

N. Mozgalyova,

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskiy
State Pedagogical University

N. Kazmirchuk,

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskiy
State Pedagogical University

РЕПЕТИЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ЯК ПРОСТІР ДЛЯ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ SOFT SKILLS СТУДЕНТІВ ТА ДІТЕЙ

REHEARSAL PROCESS AS A SPACE FOR CREATIVE SELF-REALIZATION AND SOFT SKILLS DEVELOPMENT STUDENTS AND CHILDREN

Анотація. В статті порушується питання педагогічної доцільності використання театральних технологій у процесі навчання та виховання дітей, учнівської та студентської молоді. Розглядаються етапи та напрями залучення до театральної діяльності. Подано характеристику етапів репетиційного

процесу, як процесів творчого пошуку та тісної художньо-педагогічної взаємодії, простору для творчої самореалізації та розвитку навичок soft skills.

Ключові слова: театральне мистецтво, театральна педагогіка, типи репетицій, діти, учні, студенти, заклади освіти.

Abstract. The article raises the issue of pedagogical expediency of using theatrical technologies in the process of teaching and educating children, pupils and students. Stages and directions of involvement in theatrical activity are considered. The characteristics of the stages of the rehearsal process, as processes of creative search and close artistic and pedagogical interaction, space for creative self-realization and development of soft skills are given.

Key words: theatrical art, theatrical pedagogy, types of rehearsals, children, pupils, students, educational institutions.

Постановка проблеми. Педагогічна діяльність вважається успішною, коли вона характеризується тісним зв'язком дидактичної спроможності вчителя з експресивною здібністю захоплювати учнів емоційним, образним, доступним викладом матеріалу, конструктивними вміннями організовувати творчу взаємодію, бути її постановником і режисером. Щоб діти справді раділи кожному шкільному дню, виховувались та навчались...вчителю потрібно стати неповторним педагогом-актором, повчав Ш. Амонашвілі [1].

У зв'язку з цим посилюється інтерес до театральної педагогіки, вивчаються можливості використання її надбань як в освітньому процесі закладів дошкільної та початкової освіти, так і у професійній підготовці майбутніх учителів та вихователів. Актуальність проблеми взаємодії мистецтв з різними аспектами навчання й виховання відзначається вченими та педагогами різних часів. Серед них історичні постаті Я. Каменського, Л. Толстого, К. Ушинського, А. Макаренка, С. Русова, В. Сухомлинський та інші. Відомі театральні-педагоги та режисери-практики М. Горчаков, Б. Захава, М. Кнебель, В. Немирович-Данченко, К. Станіславський вказували на особливості творчого життя в мистецтві, відкрили багато педагогічних закономірностей та методів роботи над спектаклем. На сучасному етапі розвитку суспільства освітні реформи засвідчують важливість впровадження елементів театральної педагогіки для активізації пізнавальних інтересів, розвитку м'яких (soft skills) навичок та творчої самореалізації учнівської та студентської молоді.

У змісті Типових освітніх програм початкової освіти виділена змістова лінія «Театралізуємо», що спрямовує на розвиток комунікативних умінь учнів, зокрема вміння моделювати різні ситуації спілкування, обирати відповідні комунікативні стратегії, досліджувати несловесні засоби спілкування. Специфіка змістової лінії «Театралізуємо», пов'язана з формуванням уявлення про театр як місце, де учні здобувають досвід співчуття та співпереживання. Тому в межах змістової лінії «Театралізуємо» учні досліджують чужу (глядач) та власну (актор) експресію. Ця змістова лінія передбачає залучення учнів до сценічної творчості, в умовах якої школярі набувають акторського досвіду, зокрема імпровізації, що забезпечує розвиток у дитини емоційного інтелекту, творчого мислення, ініціативності, самосвідомості й самоефективності, вміння мобілізувати інших, долати бар'єри, пов'язані з неоднозначністю, невизначеністю та ризиками, співпрацювати з іншими особами» [11].

Освітніх програм підготовки майбутніх вихователів, учителів початкових класів та мистецтва щорічно оновлюються. В їх зміст вводяться дисципліни, що знайомлять студентів з використанням театральних технологій для навчання дітей, розкривають особливості поетапної роботи над концертним виступом, готують їх до успішної професійної діяльності.

Мета статті – розкрити педагогічний потенціал та особливості організації репетиційного процесу постановки концертного номеру чи вистави театру ляльок.

Виклад основного матеріалу.

Театр – це унікальний вид мистецтва. Завдяки своїй синкретичній і водночас синтетичній природі, видовому та жанровому розмаїттю він наділений поліфункціональними можливостями впливу на особистість. Специфічним засобом у театрі є сценічна дія, що відображає життя у процесі гри акторів перед публікою. Театр – це мистецтво живих діючих образів..

Театральне мистецтво близьке і зрозуміле дітям перш за все тому, що в основі його лежить гра, творча дія.

Природа гри синкретична, що відповідає характеру мислення дитини, яка сприймає світ цілісно, чітко не розділяючи реальне і придумане. Ігри виробляють в учнів рефлекс «свободи», творчого пошуку, що відбувається в процесі спілкування, адже рішення приймається самостійно, шляхом природного пізнання – інтуїтивного відкриття. Специфіка ж театралізованої гри полягає в імітації, відтворення дійсності за допомогою елементів самої дійсності. Цим «ефектом реальності» пояснюється вічна привабливість і чарівність театру. Адже в театральній грі реальні навіть засоби – міміка, пластика тіла, виразність та емоційність голосу актора [5; 6].

Театр ляльок приваблює дітей ще й тому, що головним засобом сценічної виразності, сценічної дії є лялька, яка рухається, співає, переживає, танцює, тобто оживає завдяки майстерності акторів ляльководів. Як не дивно, а сила театральної ляльки саме в тому, що вона нежива. Лялька не людина, вона її метафора, і тому здатна надзвичайно гостро і точно відобразити, узагальнити, схвалювати або висміювати той чи інший тип характеру чи поведінки.

Мистецтво театру ляльок не стоїть на місці. У сучасному театру ляльок визначається сім основних принципово різних за технікою керування систем театральних ляльок :

- лялька рукавичка;
- тростяна (тростинна, явайська);
- планшетна;
- маріонетка;
- площина;
- вертепна;
- скафандрова (ростова).

Сьогодні в дошкільних та початкових закладах освіти відомий ще один тип ляльки – пальчикова, за допомогою якого створюються різні види театру на столі. В усі часи діти гралися ляльками, неважливо, із чого вони були зроблені з дерева, глини, ниток чи соломи. Лялька – найкращий друг і хранитель усіх дитячих секретів. Разом з ляльками діти роблять перші кроки на шляху свого життя, отримують перший досвід спілкування. З лялькою переживають захоплюючі пригоди і навчаються. Дитині легше висловити те, що турбує її, промовивши це від імені ляльки. Дитина краще сприймає навчальний матеріал, засвоює моральні норми та цінності, якщо їхній зміст вкладено в уста лялькових персонажів. Ляльки навчають дітей, що таке Добро і Зло демонструють моделі соціально прийнятної поведінки, застерігають від поганих вчинків. Театр ляльок – це перш за все театр педагогічний, який виховує, розвиває, вчить, розважає, лікує, є освітнім простором для спілкування та творчості. Свої функції театр реалізує саме у процесі залучення до театральної діяльності.

Ознайомлення з театральним мистецтвом відбувається у трьох напрямках:

- перший – безпосереднє ознайомлення з театром (відвідування вистав, зустрічі з акторами тощо);
- другий – опосередковане ознайомлення (розповіді вчителя, отримання інформації, відомостей та фактів з підручників, посібників, мережі Internet);
- третій – самостійна художньо-творча діяльність (підготовка та участь у театралізованих іграх, драматизаціях, виставах, святах тощо).

Процес залучення дітей до театральної діяльності в умовах закладів освіти можна умовно розділити на такі етапи:

- виготовлення ляльки;
- оживлення та знайомство з лялькою;
- використання ляльки в казкових сюжетах [3; 4].

Кожний етап має певні освітні завдання.

Виготовлення ляльки дозволяє:

- розвивати дрібну моторику руки «мануальний інтелект». В.Сухомлинський слушно зазначав, що «витоки здібностей і обдарувань дітей – на кінчиках їхніх пальців. Від пальців, образно

кажучи, йдуть найтонші струмочки, які живлять джерело творчої думки. Що більше впевненості, винахідливості в пальцях дитячої руки, що тонша взаємодія руки зі знаряддям праці, то складніші рухи, необхідні для цієї взаємодії, то яскравіша стихія дитячого розуму» [9].

- фантазію та образне мислення;
- розвивати вміння малими засобами виражати характер;
- розвивати здатність тонко відчувати інших;
- розвивати здатність до концентрованої уваги;
- зміцнити зв'язок Дитина – Вчитель-вихователь – Батьки.

На етапі оживлення та знайомства з лялькою дитина відпрацьовує механізм саморегуляції: на образному рівні вчиться тримати себе в руках та адекватно виражати свої почуття. Через емоційну децентрацію діти легко вступають в комунікативну діяльність.

Процес оживлення ляльки дозволяє:

- розвивати мовлення дитини як монологічне так і діалогічне, розширює словниковий запас;
- впливати на емоційну та моторну діяльність;
- розвивати комунікативні якості;
- розвивати просторове орієнтування;
- взаємодіяти з товаришами.

«Оживлення» ляльки знайомить дітей з анатомією тіла, рухами та їх координацією, розвиває моторику пальців, вчить взаємодії з предметами, з партнером, збагачує мову тощо [3; 4].

III етап – використання ляльки в виставах. Репертуаром шкільного театру є добре відома, вивірена часом дитяча література (авторські та народні казки та твори сучасних українських та зарубіжних дитячих письменників).

Казка дає дитині необхідну гаму переживань, які викликають добрі, серйозні почуття. В.Сухомлинський так визначав цю властивість казкового твору: «Казка розкриває внутрішні сили дитини, завдяки яким людина не може не робити добре» [9]. Подорож казковою країною – це реальність для дитини. Вони реально переживають перевтілення, беруть участь у пригодах, при цьому дуже легко сприймають казкові закони, норми і правила поведінки. Дитина розуміє: треба прислуховуватися до друзів, жити слід дружно. Не можна руйнувати все навколо (бо казка щезне!)

Під час роботи над виставою діти перевтілюються завдяки чому лялькові герої «оживають». Але грати так, щоб тебе почули та сприйняли, як справжнього героя виявляється важко. Акторська гра спонукає дитину до виконання низки тренувальних вправ та творчо-ігрових завдань. Дітям потрібно навчитись переконливо дорікати, щиро просити, дивуватися, звати, радіти, плакати, сумувати, сердитися; говорити голосно і чітко, ніжно і спокійно, улесливо, пошепки, швидко, навіть басом [3; 4].

Робота над виставою – це кропіткий репетиційний процес, який включає : застільний період, роботу на вигородках, репетиції на сцені. Репетиції – простір театральної творчості, де вивчається п'єса драматурга, втілюється задум режисера, слова і думки письменника (автора) перетворюються акторами, художниками-декораторами, музикантами, костюмерами на живі образи.

Репетиція (латинське *repetitio* – повторення) – робочий процес, що відбувається під керівництвом постановника, розбір та обговорення п'єси, визначення її ідейної спрямованості, мети, стилю, жанру, головної дії, образів і характерів дійових осіб, розробка мізансцен. Репетиція, зазначає М. Терещенко, – складний різноманітний шлях роботи над драматичним твором, пов'язаний з неодноразовим повторенням окремих сцен, актів і всієї п'єси з необхідними зупинками, зауваженнями, поправками і вказівками режисера; репетиція – напружена багатоденна щоденна робота, що триває не один тиждень, колективні пошуки засобів виразності для втілення драми, наполеглива робота над створенням цілісного, гармонійного художнього твору» [10, с. 138].

У театральній драматичній словнику ХХ століття знаходимо визначення дефініції : «Репетиція – процес перетворення п'єси або іншого літературного матеріалу на спектакль. Репетиція відбувається під керівництвом режисера, який організовує взаємодію акторів (ансамбль), роботу художників, композитора, інших театральних структур. Процес репетицій має внутрішню динаміку й низку послідовних етапів: «застільний період», під час якого виробляється розбір п'єси,

окреслюється «зернина» спектаклю і кожної ролі, уточнюються стосунки між персонажами, формуються окремі мізансцени; сценічний етап, який включає підготовку певних сцен спектаклю і формування їх в єдине художнє ціле» [2, с. 208].

У театральній практиці виділяють різні типи репетицій: застільні, у ви городках, прогонні (репетиції на сцені), монтувальні, генеральні. Зміст кожної репетиції має спільну мету – перетворення літературного твору (казка, пісня, розповідь, байка, тощо) на сценічний. Творча співпраця та взаємодія – основа репетиційного процесу. Вона складається з роботи над п'єсою: розроблення задуму і постановочного плану; розкриття внутрішнього життя дійових осіб і створення характерів-образів; роботи режисера з акторами за столом; пошуків планування (просторового рішення); мізансценування; сценографії (художньої форми вистави-образу); музики, хореографії, костюмів, гриму, тобто з організації всієї творчої і технічної діяльності колективу над створенням вистави. Кожен тип репетицій має свою мету та завдання для її творчого вирішення.

Перший етап спільної роботи режисера (вихователя, вчителя) з акторами (дітьми, учнями, студентами) – репетиції за столом. На цьому етапі відбувається читання та обговорення п'єси, розподіл та проба на ролі, дієвий аналіз твору та ролі, вивчення лінії поведінки героїв, робота над створенням образу. Педагоги-практики, що працюють з дошкільниками та молодшими школярами, радять не засиджуватись на цьому етапі, оскільки діти краще розуміють зміст твору, об'єм роботи над роллю та створення характеру героя в дії, в процесі пошуку себе в ролі.

Репетиції за столом дозволяють вирішити наступні завдання:

- здійснити аналіз п'єси, схарактеризувати її ідейно-художні особливості, сюжет, композицію, мову автора та його дійових осіб;
- здобути знання для створення характеру персонажа, його «надзавдання» (за К. Станіславським) у майбутній виставі. Оволодіння драматургічним матеріалом, поглиблює розуміння і збуджує творчу фантазію юних акторів, допомагає глибше зрозуміти внутрішній світ героя, образ якого має бути відтворений на сцені.

Продовженням роботи над постановкою вистави є репетиції у «вигородках» (умовне позначення декорацій за допомогою меблів, тобто тимчасова декорація), завдяки яким народжується зоровий образ вистави. За словами М. Терещенко: «Основне завдання цього періоду – визначити точну лінію психофізичного життя дійової особи, щоб перенести його на сцену» [10, с. 138].

На цьому етапі дієвим є метод фізичної дії. Його сутність – підхід до дії з зовнішнього (фізичного) боку, але не з внутрішнього (психологічного). Прості фізичні дії завжди виступають збудником відчуття правди і сценічної віри, внутрішньої дії й почуттів, фантазії та уяви, акцентують увагу на фізичному боці психічної дії. На таких репетиціях потрібно дотримуватися принципу К. Станіславського: від правди «життя людського тіла» до правди «життя людського духу» [8].

Репетиції на «вигородках» ретельно плануються. Визначається характер мізансцен, «опорні точки» та їхнє значення. Оволодіння сценічною дією, пошуки акторських виразних засобів відбувається у межах задуманої загальної ідейно-сміслової режисерської мізансцени. Протягом цього репетиційного періоду виконавці оволодівають логікою образу, шукають шляхом до перевірення. Визначимо важливі моменти, на яких необхідно акцентувати увагу юних акторів:

- установа безперервної лінії взаємодії з партнером;
- перспектива ролі як руху від вихідної точки до кінцевої мети («надзавдання» – вміння розподіляти нюанси (голос, темперамент тощо) відповідно процесу розвитку ролі).

Процес роботи виконавців над роллю завершується такими елементами як внутрішня і зовнішня характерність – неповторні внутрішні та зовнішні особливості людини. Шлях оволодіння характерністю – від внутрішнього (бажання, прагнення, стосунки, манера спілкування, характер сприйняття, особливість мислення тощо) до зовнішнього (голос, манера, вік, фізичний стан, фізіологічні особливості тощо). В ході репетицій у «вигородках» логічно побудовані акторами сценічні дії удосконалюються в процесі живої, безпосередньої взаємодії партнерів, закріплюються мізансцени, відбувається з'єднання знайденої в кожному епізоді органічної поведінки в єдину і послідовну лінію дії, підпорядковану «надзавданню» образів і вистави. Відшукується вірний ритм та індивідуальна сценічна атмосфера в кожному епізоді вистави, узгоджуються засоби (музика, світло,

загострення конфлікту), що дозволяють режисеру виділити будь-який момент сценічної дії. Цей тип репетицій пов'язаний з початком «зборки вистави»: прогони окремих фрагментів, сцен, актів без зупинок із зауваженнями і виправленнями після «прогону». Цей вид репетицій передбачає поступове введення костюмів чи їх елементів, бутафорії, реквізиту, музичного та шумового оформлення вистави.

Завершальний період роботи над виставою – сценічні репетиції – перехід виконавців на сцену з декораціями. Означені репетиції є закономірним продовженням всього того, що було накреслено і напрацьовано за столом і у «вигородках». Це перевірка результатів двох попередніх етапів: закріплення знайденого раніше, пошуки цілісного звучання актів і всієї п'єси. Прогонні репетиції дають можливість уточнити всю сценічну композицію вистави (співвідношення цілого і окремих його частин, головного і другорядного) у відповідності з наскрізною дією та надзавданням вистави (правильність її побудови в цілому, розкриття ідейного задуму автора, виділення головних подій, іноді й другорядних), а також з логічністю і органікою розвитку дії, темпоритму актів і всього сценічного дійства. На цьому етапі роботи остаточно уточнюються, корегуються, закріплюються найбільш виразні мізансцени, що розкривають надзавдання і наскрізну дію вистави, кожного образу та простежується зв'язок мізансцен із оформленням вистави. Важливо підкреслити, що на сценічних прогонних репетиціях завершується основна робота з кожним юним актором у створенні його образу: творчий пошук виконавцями найбільш сценічної виразності у своїх діях, жестах, мові; відбір і закріплення кращих пристосувань, фарб; перевірка ролі за наскрізною дією; перевірка дії з декораціями, меблями, бутафорією, музикою, шумами, костюмами, гримом; переборювання нетворчого самопочуття на сцені.

Перевірка творчої готовності вистави в цілому, всіх театральних компонентів у дії – генеральна репетиція. Існують певні вимоги до проведення генеральної репетиції. На сценічному майданчику має панувати повна узгодженість у роботі: підготовленість виконавців, декорацій, костюмів, світлової апаратури, бутафорії, музично-шумового оформлення тощо. На першій генеральній репетиції режисер (керівник дитячого театру) не повинен зупиняти виконавців – необхідно зробити хронометраж усієї вистави. Усі доречні зауваження він фіксує на папері, а вже після репетиції, на обговоренні з колективом, доводить до відома акторів, з метою усунення недоліків. У професійних театрах прийнято проводити дві генеральні репетиції, у дитячих – не менше двох, але якщо друга – проходить не зовсім організовано, залишаються не виправлені, визначені режисером недоліки, корисно призначити і третю. Оцінювати результати таких репетицій доцільно з точки зору здійснення режисерського задуму вистави, втілення надзавдання і наскрізної дії. Не менш важливим і цікавим етапом діяльності дитячого театру є підготовка до прем'єри вистави, до зустрічі виконавців із глядачем, до відповідальної та визначної події у житті усього творчого колективу. Нарешті прем'єра, яку вся творча група чекає з нетерпінням, адже це можливість показати та проявити себе як найкраще.

Висновки. Як підсумок зазначимо, що репетиційний процес – це складний, напружений шлях роботи над сценічним втіленням драматичного твору, процес постійного творчого пошуку, що стає можливим за умови створення атмосфери довіри та невимушеного щирого художньо-педагогічного спілкування.

Ми дорослі, вчителі, батьки, вихователі маємо пам'ятати, що в кожній дитині завжди живе маленький митець, важливо створити простір для творчої самореалізації, розвитку таких необхідних у сучасному суспільстві гнучких навичок, які сьогодні називають soft skills.

Література

1. Амонашвілі Шалва: 7 мудрих порад учителям і батькам у вихованні URL: <https://osvitoria.media/experience/shalva-amonashvili-8-mudryh-porad-uchytelyam-i-batkam-u-vyhovanni/>
2. Баканурський А.Г., Корнієнко В.В. Театральні-драматичний словник ХХ століття. Київ: Знання України, 2009. 319 с.
3. Барановська І.Г. Театралізована гра як засіб художнього виховання дошкільників. *Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті європейських освітніх стратегій* : збірник матеріалів

- науково-практичної конференції викладачів і студентів інституту педагогіки психології та мистецтв ВДПУ ім. М.Коцюбинського / за ред. Г.С. Тарасенко. Вінниця : ТОВ «Нілан ЛТД», 2013. Вип. 2. С. 218 – 221
4. Барановська І.Г. Творчий розвиток молодших школярів засобами театральної діяльності . *Zbior raportow naukowych. «Perspektyvy rozwoju badan naukowych w 21 wieku»*. (27.02.2013 – 28. 02.2013) Szczecin: Wydawca: Sp. z o. o. «Diamond trading tour», 2013. С. 5 – 9.
 5. Барановська Ірина Вокальна підготовка майбутніх учителів музики засобами театального мистецтва. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журнал* / голов. ред. А. А. Сбруюва. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. № 10 (74). 248 с. С.150-160
 6. Барановська І.Г. Мистецькі інтегративні технології в поліхудожній освіті. *Інформаційні технології в освіті*. 2019. №2 (39). С. 40-50
 7. Образцов С.В. Зачем людям театр кукол? *Театр*. 1987. №7. 192с
 8. Станіславський К. Робота актора над собою. Київ: Мистецтво, 1953
 9. Сухомлинський В. Про розвиток творчої особистості школярів: індивідуальний та диференційований підхід. URL: <http://pandia.ru/text/79/530/42611.php>
 10. Терещенко М.С. Режисер і театр. Київ : Мистецтво, 1971. 158 с.
 11. Типові освітні програми, розроблені під керівництвом О.Я. Савченко та Р. Шияна URL: <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy> Дата звернення 24.11.2020

УДК 373.31

А. Басюк,
здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
A. Basyuk,
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi
State Pedagogical University

ТЕАТРАЛІЗОВАНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ НАЛАГОДЖЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ВЧИТЕЛЯ ТА УЧНЯ

THEATRICALIZED ACTIVITY AS AN EFFECTIVE MEANS OF ESTABLISHING TEACHER-PUPIL INTERACTION

Анотація. У статті аналізується проблема налагодження взаємодії вчителя та учня засобами театральної діяльності. Конкретизовано особливості використання в освітньому процесі початкової школи театального мистецтва, визначено функції театру, які ефективно впливають на налагодження взаємодії між учителем та учнями. Нами визначено різні види театралізації та види театрів, у яких можуть брати участь учні, співпрацюючи з педагогом.

Abstract. The article analyzes the problem of establishing interaction between teacher and student by means of theatrical activities. The peculiarities of the use of theatrical art in the educational process of the primary school are specified, the functions of the theater are determined, which effectively influence the establishment of interaction between the teacher and the students. We have identified different types of dramatization and types of theaters in which students can participate in collaboration with the teacher.

Ключові слова: театр, педагог, молодший школяр, театралізована діяльність, взаємодія.

Key words: theater, teacher, primary school pupil, theatrical activity, interaction.

Сучасні педагогічні дослідження спрямовані на розвиток, формування та успішне становлення особистості учня початкової школи. Основним фактором цього процесу є ефективна взаємодія вчителя та учня, для педагога важливо знайти індивідуальний підхід до дитини, ввести її в освітній процес, стимулювати засвоєння учнем відповідних знань, розвивати здібності. Налагодити дружні стосунки, успішно взаємодіяти учителеві та учневі допоможе організація театралізованої діяльності, адже це спільна продуктивна робота, яка потребує постійного спілкування, обговорення ідей, творчої кропіткої праці та, як результат, отримання мистецького продукту, насолоди від виконаного завдання.